

Сьогодні рівно 100 днів після повномасштабного вторгнення росії в Україну, яке назавжди змінило світогляд, бажання, думки, пріоритети українців. Відбулась деструкція не тільки будинків, шкіл, лікарень інфраструктури, які будувались тяжкою працею і дорогою ціною, через постійну економічну кризу, а й руйнування людських доль через втрату рідних. Зміни торкнулись всього, від матеріальних явищ до духовних, від малих сіл до великих міст, від сходу до заходу, від суходолу до моря. Розмірковуючи на теми особистих переживань, а саме інтроспективного відчуття того, що відбувається навколо й породженого війною, хочу зупинитися на особистих спогляданнях і кількох рефлексіях, які виникли у мене в цей складний час для моєї країни.

Рефлексія перша. Час до початку. Протягом всього свого існування російська імперія мала шовіністично налаштовану зовнішню політику спрямовану на захоплення сусідніх територій, які їй не належать, змінення населення, яке так переживало або виселення в далекі регіони, якщо це не було можливим, і викачку ресурсів, які були на новій території. Потім протягів років жити з криками, що ці території завжди були російськими і з їхнім російським народом.

1991 рік, впав режим ідеології-релігії марксизму-ленінізму, перехід з соціалістичних рейок на капіталістичні, зміна світогляду та планів. Можливо з цим всім впали і шовіністичні думки? Ні. Ось хронологічний список воєн які влаштувала, або в яких брала участь, росія з 1991 року:

Дата	Назва конфлікту
1991-1993	Громадянська війна в Грузії
1991-1993	Війна в Абхазії
1992	Придністровський конфлікт
1992	Осетинсько-інгуський конфлікт
1992-1997	Громадянська війна в Таджикистані
1994-1996	Перша чеченська війна
1999	Війна в Дагестані

1999-2009	Друга чеченська війна
2008	Російсько-грузинська війна
2009-2017	Збройний конфлікт на Північному Кавказі
2014 -по сьогодні	Російсько-українська війна
2015 - по сьогодні	Інтервенція Росії в Сирію

Дозвольте помітити, що кількість війн, в яких брала участь Україна в цей період сягає нулю. В 2014 році Росія вторглась на територію України. Зробила 2 маріонеткові держави, для того щоб зробити видимість. Американська розвідка ще в грудні 2021 року говорила про збільшення військ на кордоні з Україною і не соромилась говорити про це, розкривати дані в маси. Зважаючи на все це український народ зайняв до дива оптимістичну позицію, яку можна передати словами: «росія не нападе на Україну»

Щодо мого власного досвіду то я людина, яка народилась в сумській області і чекав нападу росії вже давно, я мав бажання навчатись на заході моєї держави, щоб тоді коли відбудеться напад я був як можна подалі від сходу. Саме тому я подавав документи до львівських університетів, до якого власне і вступив.

Напередодні війни 23 лютого я дивився документальний фільм «Winter in fire», про події на Майдані і Революцію гідності, в молодіжному центрі «МолоДвіж». До нас був запрошений хлопець, який був на майдані з початку до кінця, сам зі Львова, а після 2015 пішов до лав ЗСУ. Він розповідав, що робити якщо почнеться війна, наприклад як скласти тривожну сумку, або чого робити не треба – стояти біля вікон і стін, що йдуть на вулицю. Тоді ще не знали, що війна розпочнеться так скоро.

Перші 24 години війни. Це був четвер. Я староста групи і мав нагоду всі пари з четверга і п'ятницю перенести на понеділок, вівторок та середу, тому я та моя група мали 4 вихідні дні. В четвер я завжди хав до своєї дівчини, щоб разом провести весь день. Як завжди, з самого ранку о 6 години я прокинувся і через те що не маю звички одразу лізти в телефон і всі сповіщення від усіх програм і чатів постійно вимкнені, я не знав, що вже 2 години, як ми відбиваємось від військ, які на нас наступають. О 7 годині, я вже був на автобусній зупинці, дивився меми і з мем-груп і зайшов подивитись в чат гуртожитку, в якому проживаю, де військовий говорив, що ЗСУ успішно відбиває наступ і надалі по всій Україні будуть провокації, підриви, для паніки, і боти в Телеграм каналах, щоб народ більше боявся. Я спочатку подумав, що якраз таки це відео і є фейком, зроблене для паніки. Але скоро наткнувся на відео де Зеленський говорив: «Почалась війна». На той момент я

вже був в автобусі, проїжджав повз Митну, їхати треба було на окраїну Львова, в Рудно. І по всіх каналах, по всіх чатах, почали кидати посилання на новинні канали зв'язку, де були відео з ракетами, літаками, стовпами диму – лиш тоді я повірив. В перший день я підписався на 10 новинних каналів, до війни не був підписаним на жодний. Япідозрюю, що я не один такий.

Коли я вже був на окраїні Львова, я помітив, що траса вся в машинах і автобус стоїть в заторі. Багато людей їхало до Польщі. Я вже знав про те, що в Google Play можна завантажити програму і дивитись, що бачать камери по містах України і на кордонах. Одразу ж її завантажив і мав змогу бачити велику кількість людей і машин на кордоні з Польщею, і камери, на кордоні з росією, які не працюють. Мабуть їх вимкнули, або зламали спеціально.

Я приїхав до дівчини, яка вже була на нервах. Цілий день ми дивились відео і читали новини. Ввечері прийшов з роботи її тато, який не питав в мене чи буду я жити в них, а напругу сказав, що я лишаюсь з ними і не їду в гуртожиток. Причиною цьому було те, що в гуртожитку, я живу на 11 поверсі, а ліфта немає, та й не можна ним користуватись у разі повітряної тривоги, щоб спуститися, а в моєї дівчини був власний одноповерховий будинок з підвалом, в якому до речі були великі запаси, закруток, риби, олії, консерви. Перша ніж була довгою, для дівчини кожна машина, що проїжджала повз будинок, вже була вертольотом, або ракетою, через це та постійних стрес вона не могла заснути, я не спав з нею.

На другий день війни будинок поповнився новими людьми: приїхала хрещена моєї дівчини зі своєю донькою, яка мене не злюбила по тій причині, що я зі сходу. Я не дав цьому факту великого значення, я думав, що скоро ми роззнайомимось і її ставлення до мене зміниться хоча б з негативного на нейтральне. Цей день запам'ятався відсутністю хліба в великих магазинах, такі як АТБ і Свій маркет, Рукавичка зачинилась, бо не працювали каси, також не було грошей у банкоматах – люди боялись, що їх зламають і вкрадуть всі гроші, тому знімали готівку. Не було круп і «мівіні», сіль, олія, сірники, цигарки, цукор зникли теж, я до магазину прийшов посеред дня, коли люди приходили бачили пусті полиці і йшли купувати, щось інше, або не купували нічого. Можливо якби я прийшов раніше, то мав би змогу побачити бійки за пачку солі, а можливо б і не побачив – український народ непередбачуваний. Такий великий попит був через, те страх, що все скоро зникне, і буде голод. Забігаючи далеко наперед, з товарами все добре, дефіциту немає, полиці повні як і до війни, ціни збільшились, алкоголь не продають – заборонила влада. На полицях де раніше стояв алкоголь викладали дуже багато питної води. В Своєму Маркеті мав змогу бачити два ряди з 5 полицями кожна і повністю заставлена 1.5-літровою Моршинською.

26 лютого. Вже був сформований і розповсюджений список телеграм каналів, які поширювали фейкову інформацію про стан військових сил України. Всіх користувачі заклинали відписатися від них, не поширювати інформацію взятую звідти і обов'язково кидати скарги, щоб їх блокували, і багато було заблоковано.

Цього дня зловили чоловіка який малював мітки в Личаківському районі, він був родом з Рудного, але малював мітки він не сам а в компанії з іншим чоловіком, який був з сумської області міста Ромни, як і я. Оскільки ми постійно були в будинку, або в підвалі, я часто виходив на вулицю прогулятись, подихати свіжим повітрям, так у хрещеної з'явилися підозри щодо мене, почала казати, що Я якщо не малюють сам ті мітки, то якимось координую інших, з ними співпрацюють, бо я зі сходу і з того ж міста, що і один з диверсантів, а хрещена мене зовсім не знає. Почалося більш зневажливе ставлення до мене я відповідав на будь-яке грубе слово мою сторону, як наслідок було багато сварок, через її недовіру до мене. Остання крапля впала, 27 лютого, коли вона змусила скинути мій паспорт якийсь жінці яка, по її словам, є дружиною військового. Я це зробив, але зрозумів, що далі не може так тривати - зібрав речі і поїхав в гуртожиток, подалі від сварок.

28 лютого. з самого ранку пішов до коменданта гуртожитку, щоб запитати чи є змога переселитись, принаймні тимчасово на нижчий поверх, щоб швидше спускатись в підвал і безпечніше себе почувати, а ніж на одинадцятому, вона відповіла, що не може це зробити офіційно, але дозволяє домовитись з друзями і жити разом, або подзвонити другу який з гуртожитку виїхав і я міг би спати на його місці. Покамість варіантів куди іти в мене не було, зате було бажання робити хоч щось, я вже був готовий на навчання іти, але не читати кожен день новини і думати про сварки. Пішов волонтерити. Я знав що на першому поверсі гуртожитку, у спортивному залі, там де тренажери, плетуть сітки, я туди пішов разом зі своєю знайомою подругою, яка там вже плела, і через яку я власне дізнався, що туди потрібні будь-які вільні руки. Було дуже легко працювати і навчитись цьому може кожен, також є приємною компанія волонтерів, навіть просто слухати розмови інших людей вже заспокоювало, а коли плетеш і розмовляєш з подругою - то ще краще.

Одразу в цей день подруга запропонувала мені жити на першому поверсі всі разом з іншими людьми. Вона цю пропозицію робила не тільки мені, до цього запропонувала ще двом хлопцям і одній дівчині, жити разом - спуститися з верхніх поверхів на перший, а всього нас було шестеро людей. Я відчув дружню компанію оскільки ми разом готували їсти, разом жартували, увечері дивилися фільми, вдень гуляли в центрі Львова, разом ходили в укриття, грали на гітарі. Створювали атмосферу сім'ї, не боїшся, що якщо потрібно буде психологічна допомога підтримка, то мої друзі мене підтримають, як наслідок стало легше в ці важкі часи.

Особисто для мене ця вся історія стала нагадуванням, що люди є різними. Є як Хрещена моєї дівчини, яка недовіряла мені і як наслідок ставилась до мене як не людини, лиш тому, що я зі сходу. А є інший тип людей, його я зустрів покамість лиш серед молодих віком, але вірю що до нього відносяться і люди старшого віку. Другому типу притаманне толерантне ставлення і не засудження людини за характеристики, які вона не могла контролювати, такі як місце народження. Цей тип я побачив у моїх друзів. Я і ще одна дівчина з сумської області, одна з Луганської, інша з Черкаської, один з Донецька і один з Львівської області, і всі ми змогли здружитись і почуватись однією сім'єю.

Рефлексія друга. Волонтерство. Плів сітки я до 3 березня - кожен день. Перестав, тому що в цей день ми розійшлись з дівчиною. Вона написала, що прагне розійтись тоді, коли я плів. Але бажання волонтерити лишилось. На той момент на вокзалі вже була організована волонтерська організація. І я б не пішов туди, якби не було знайомих, які там працюють. Іван і Владислав – соціологи перший курс з мого університету. Робота там важка потрібно через рельси переносити важкі коробки з гуманітарною допомогою, та грузити їх на потяг, що їде на територію бойових дій. Пропрацював я там мало – всього дві години. Я слабкий для цієї роботи і довго б там не протримавсь, тому пішов додому.

Одного вечора я помітив в чаті гуртожитку повідомлення в стилі. «Потрібні волонтери в Фестрепаблік робити сендвічі. Оплата 600 грн в день». Я б туди не пішов якби до того не погодився волонтерити на україно-польський проект по дослідженню волонтерства в Україні. Робота там дуже легка, але однотипна, я відчув як це працювати за конвеєром, коли ти робиш легке роботу часто навіть один рух, який мало дає вкладу у фінальний результат, але без якого виробництво тривало б довше. А виготовляли сендвічів і правда багато і швидко. Команда з 20 людей робила в середньому за день, кожен день з початку війни по 10 тисяч бутербродів. Я підрахував і зрозумів, що це 1 бутерброд в 4 секунди – неймовірно велика згуртованість. Всі сендвічі йшли на вокзал та безкоштовно роздавалися всім, хто брав. Я волонтерив не довго теж, оскільки розпочалась сесія і потрібно було багато часу приділяти написанню курсової та підготовки до екзаменів.

Пам'ятаю дуже цікаву історію, за якою спостерігав, але в якій не брав участь. У Львові є «Львівський муніципальний містецький центр», який теж багато часу приділяв волонтерству і одного дня їх попросили допомогти сім'ї, яка приїхала зі сходу, як біженці – потрібно було знайти підгузки і не звичайні, а для трійнят. Три дні шукали всією організацією, по всьому Львову і онлайн і оффлайн. А ж доки власниця центру не схотіла дізнатись, що це за прохання і чим підгузки для трійнят відрізняються від звичних. І зрозуміла, що прохання надійшло через Інстаграм сторіс з позначкою центру. Хто робив ту сторіс не зрозуміло, бо акаунт був створений недавно не мав друзів, підписників і

фотографій. Виявилось цей акаунт був ботом, а інформація про сім'ю і трійнят фейком. Саме так за допомогою простого фейку та Інстаграму змусили всю волонтерську організацію займатись не тим чим потрібно.

Рефлексія третя. Ставлення до західних «партнерів». Українці вірять в українську пропаганду, яка голосить, що захід дає багато допомоги і всіляко підтримує Україну. Але насправді далі слів і затягування процесу передачі чогось корисного не йде. Росія досі в ООН, в G7, має SWIFT і продає нафту. США прийняли Лендліз і досі нічого масово не прийшло. В мем-групах розповсюдженням є жарт, що це не Україна має вступати в НАТО, а НАТО в Україну, натякаючи на вищість України.

Дуже зросла любов до Польщі, поляків почали називати братами і забули про їхні шовіністичні нахили на захід України, кріпацтво з їхніми ляхами, операцію Вісла, тотальну колонізацію, та притиснення всього українського. Українці знову наступають на ті ж граблі під назвою «братський сусідський народ». Особисто я відмовляюсь на них наступати. 2014 року мені було 11 і до цього року я, як і більшість, вважав росію братським народом, який нічого поганого робити не буде, але як виявилось нічого хорошого люди в цій країні нам не бажали і не бажають.